

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΘΕΜΑ: Πρόταση Κατευθύνσεων Νομοθετικής Ρύθμισης για την Άσκηση του Επαγγέλματος του Μηχανικού.

Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων.

1.0 Γενικά.

Στο Πρόγραμμα δράσης του ΤΕΕ για την τρέχουσα περίοδο που εγκρίθηκε από την Αντιπροσωπεία, αναγνωρίζονται τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί μεταξύ των ειδικοτήτων από την έκδοση του ΠΔ 99/2018, είχαν επισημανθεί τα προβλήματα από την εμπλοκή του ΤΕΕ στην αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων πτυχιούχων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης χωρίς απαραίτητες αλλαγές στο θεσμικό του πλαίσιο και διατυπώνονται διαπιστώσεις για τις διαχρονικές στρεβλώσεις του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού, οι ρυθμίσεις του οποίου γίνονται από τις Κρατικές Αρχές χωρίς κατά κανόνα τη συμμετοχή του ΤΕΕ.

Η ΕΕΕΧΜ θεώρησε υποχρέωση της να ανταποκριθεί στην Απόφαση της Αντιπροσωπείας για την δημιουργία ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού σε δύο επίπεδα της τεχνικής ιεραρχίας και υποβάλλει προς διαβούλευση κείμενο με σχετικές προτάσεις της , συνοδευόμενο από Παραρτήματα. Βασικές κατευθύνσεις των προτάσεων είναι η αποφυγή εκπτώσεων σε θέματα Δημοσίου συμφέροντος ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες των αυξημένων καθηκόντων των μηχανικών που αναλαμβάνουν Δημόσιες υπηρεσίες, αναγκαία προσαρμογή στα Ευρωπαϊκά και διεθνώς κρατούντα για την αναγνώριση των προσόντων των Ελλήνων μηχανικών, ο ορθός καταμερισμός ευθυνών έναντι των αρχών μεταξύ εντολέων υπηρεσιών μηχανικής και των μηχανικών και η ανάγκη εφαρμογής αυστηρού Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας. Πιστεύεται παράλληλα ότι η ενίσχυση και η αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της βιομηχανίας και της παραγωγής τεχνικών έργων με σύγχρονη όμως λήψη κατάλληλων μέτρων, ώστε ο κάθε εμπλεκόμενος να πιστοποιείται ότι διαθέτει τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα.

Τέλος αναγνωρίζονται στις προτάσεις οι δυσκολίες του εγχειρήματος να μεταβληθεί ένα περιοριστικό καθεστώς επαγγελματικών δικαιωμάτων σε ένα ρυθμιστικό πλαίσιο

βασισμένο σε αξιολόγηση επαγγελματικών προσόντων. Προς τούτο απαιτείται ένας σχεδιασμός με τη συνεργασία μεταξύ αρμόδιων Υπουργείων και του ΤΕΕ με σύμφωνη γνώμη Επιστημονικών Επιτροπών του, ο οποίος με κατάλληλη ιεράρχηση και μεταβατικότητα, θα θέσει τις βάσεις για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού στη χώρα μας.

2.0 Θεσμικός ρόλος του ΤΕΕ και Οδηγία 2005/36/ΕΚ.

Τα επαγγέλματα των μηχανικών 13 αναγνωρισμένων στο ΤΕΕ με το ΠΔ 99/2018 ειδικοτήτων, πενταετούς αδιάσπαστης εκπαίδευσης (MS eng), είναι νομοθετικά κατοχυρωμένα κατά την έννοια της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ, διότι ασκούνται υπό τον ακαδημαϊκό-επαγγελματικό τίτλο του Μέλους του ΤΕΕ ανά ειδικότητα, σε διάφορες επαγγελματικές δραστηριότητες, που αντιστοιχούνται και κατοχυρώνονται νομοθετικά από τα διάφορα Υπουργεία με τρόπο διακριτό και στο πλείστον αποκλειστικό, ανάλογα με την ειδικότητα και χωρίς άμεση εμπλοκή του ΤΕΕ. Ο τίτλος βασίζεται στο δίπλωμα των Ελληνικών Ανώτατων Πολυτεχνικών Σχολών και απονέμεται συγχρόνως την με Άδεια άσκησης του επαγγέλματος μετά τυπική ολιγόλεπτη εξέταση ενώπιον επιτροπών του ΤΕΕ, σε μερικό ακαδημαϊκό γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος σπουδών κάθε ειδικότητας.

Μέλη του ΤΕΕ μπορεί να γίνονται και διπλωματούχοι μηχανικοί του εξωτερικού απόφοιτοι ισότιμων Πανεπιστημιακών Σχολών με τις Πολυτεχνικές Σχολές της χώρας. Η ισοτιμία και η πλήρης ή μερική ή ουδέτερη αντιστοιχία με τις αναγνωρισμένες στο ΤΕΕ ειδικότητες, ελέγχεται από τον «Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ). Η ένταξη ενός ισότιμου τίτλου, αλλά αναντίστοιχου με τους τίτλους των 13 ειδικοτήτων σε Επιστημονική Επιτροπή του ΤΕΕ, αποφασίζεται από την Αντιπροσωπεία του ΤΕΕ.

Τα προηγούμενα έχουν δημιουργήσει διαχρονικά λόγω μη ορθής εφαρμογής των Ευρωπαϊκών οδηγιών για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, αλλά και λόγω κρίσιμων διαχρονικά Κυβερνητικών αστοχιών, τα ακόλουθα σοβαρά προβλήματα σε κατόχους διπλωμάτων ή πτυχίων, αποφοίτων ημεδαπών ή αλλοδαπών σχολών τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης με ονομαστικούς τίτλους σπουδών αντίστοιχους με τους τίτλους των μελών του ΤΕΕ.

- Το ΤΕΕ διαμαρτύρεται ή αντιδρά στην υποχρεωτική εγγραφή ως μελών του κατόχων διπλωμάτων π.χ. τριετούς εκπαίδευσης, δεδομένου ότι τούτο δεν προκύπτει από τον ιδρυτικό του νόμο και επιπλέον συνεπάγεται ελεύθερη πρόσβαση σε μεγάλο φάσμα νομοθετικά κατοχυρωμένων στη χώρα δραστηριοτήτων, πράγμα που επιφυλάσσεται για μέλη του, κατόχους διπλωμάτων ανά ειδικότητα όπως τούτο προαναφέρθηκε.
- Τα προβλήματα μεγεθύνονται δεδομένου ότι η άσκηση των δραστηριοτήτων ταυτίζεται στο πλήθος των περιπτώσεων με την πρόσβαση σύμφωνα με σχετικές

Κανονιστικές Πράξεις των διαφόρων Υπουργείων, χωρίς απαραίτητη αιτιολόγηση και χωρίς να λαμβάνονται υπόψιν πρόσθετα επαγγελματικά προσόντα και ιδιαίτερα η εξατομικευμένη πείρα για την άσκηση συγκεκριμένων κάθε φορά δραστηριοτήτων.

- Τα προβλήματα μεγεθύνονται επίσης στις περιπτώσεις όπου οι αιτούντες να γίνουν μέλη του ΤΕΕ είναι μεν κάτοχοι διπλωμάτων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, χωρίς όμως το επάγγελμά τους να είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο (με την έννοια αντιστοίχισης τίτλου και δραστηριότητας) στις χώρες όπου απέκτησαν το δίπλωμα, πράγμα που αποτελεί και την τρέχουσα πρακτική στο πλήθος των Ευρωπαϊκών χωρών, ειδικά για απόφοιτους τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης. Οι οδηγίες προβλέπουν στις περιπτώσεις αυτές δυνατότητα άσκησης συγκεκριμένων νομοθετικά κατοχυρωμένων δραστηριοτήτων από τους αιτούντες μετά έλεγχο των ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων και εν τέλει των αναγκαίων για την περίπτωση επαγγελματικών προσόντων, στις περιπτώσεις όπου η κατοχύρωση είναι αναλογική και συνδέεται με την προστασία του Δημοσίου συμφέροντος.

Ενδελεχής αναφορά στα προηγούμενα προβλήματα γίνεται στο δοκίμιο του Συνήγορου του Πολίτη με τίτλο «ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ», στο οποίο περιλαμβάνονται και τα διαχρονικά σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Τεχνολόγοι Μηχανικοί (ΑΤΕΙ και ΤΕΙ).

Αναφερόμενοι σε πρώτη φάση στην ανάγκη νομοθετικής κατοχύρωσης επαγγελματικών τίτλων των δύο πρώτων επιπέδων της τεχνικής ιεραρχίας (Διπλ. Μηχανικοί και Τεχνολόγοι Μηχανικοί) σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ESCO στην ΕΕ), θα σημειώσουμε ότι η Οδηγία 2005/36ΕΚ όπως ισχύει, προβλέπει την εξομίωση μετά έγκριση όμως από την ΕΕ, προς νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, το επάγγελμα που ασκείται από μέλη οργανώσεων ή φορέων που σκοπεύουν όπως το ΤΕΕ, στην διατήρηση και προαγωγή του επαγγέλματος σε υψηλά επίπεδα (παρ. 2 Άρθρου 3 και Άρθρο 52 της Οδηγίας).

Όμως δεν ελήφθησαν έως σήμερα μέτρα για την εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτών στο εσωτερικό μας δίκαιο και επί πλέον με το ΠΔ 51/2017 δεν συμπληρώθηκαν στα Άρθρα αυτά οι ρυθμίσεις σύμφωνα με την Οδηγία 2013/55ΕΕ. Επιπλέον σημειώνουμε ότι οι διατάξεις του ΠΔ38/2010 περί «Επαγγελματικής Ισοτιμίας», που δεν προβλέπονται από την Οδηγία, δεν επιλύουν κατά τη γνώμη μας τα προβλήματα.

Μεταξύ των προτύπων για την εφαρμογή των ρυθμίσεων για την απονομή διακριτών επαγγελματικών τίτλων διπλωματούχων και τεχνολόγων μηχανικών και στη χώρα μας, μπορεί να αποτελεί το Βρετανικό σύστημα κατά το οποίο απονέμονται διακριτοί επαγγελματικοί τίτλοι (Chartered Engineer, Incorporated Engineer, Technician) από τα αντίστοιχα Ινστιτούτα των Μηχανικών στα μέλη τους, με κριτήρια αξιολογημένους τίτλους σπουδών και πείρας. Τα Ινστιτούτα αυτά περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/36ΕΚ. Διεθνές πρότυπο για ίδιο θέμα με τη συνεργασία της UNESCO και της WFEO (WORLD FEDERATION OF ENGINEERING ORGANIZATIONS), αποτελεί το κείμενο συμφωνίας των μελών που συμμετέχουν στην IEA (INTERNATIONAL ENGINEERING ALLIANCE) με τίτλο #Graduate Attributes and Professional Competencies#. Το κείμενο περιγράφει με ένα αντικειμενικό και γόνιμο τρόπο τα χαρακτηριστικά επαγγελματικά

προσόντα κάθε επιπέδου της τεχνικής ιεραρχίας, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να εκτιμούν τα όρια των ικανοτήτων (γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας), κάθε επαγγελματικού τίτλου.

Η παρούσα εργασία δεν περιλαμβάνει τους τεχνικούς (Technicians) διαφόρων τεχνικών επαγγελμάτων, δεδομένου ότι τα επαγγελματικά τους περιγράμματα και η πιστοποίηση των προσόντων τους, αποτελεί αρμοδιότητα του ΕΟΠΠΕΠ (Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού).

Οι ρυθμίσεις της Οδηγίας 2005/36ΕΚ για αυτόματη αναγνώριση τίτλων σπουδών στη βάση ελάχιστων απαιτήσεων εκπαίδευσης, αφορούν εκ των Μηχανικών μόνον τους Αρχιτέκτονες, οι οποίοι και δικαιούνται να ασκούν τις συνήθεις δραστηριότητες Αρχιτεκτονικής σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της Οδηγίας. Μολονότι παρόμοιο καθεστώς προβλέπεται και για άλλες ειδικότητες όπως τούτο θα ήταν επιθυμητό από το ΤΕΕ, οι Οδηγίες θέτουν κριτήρια που σύμφωνα με την εμπειρία μας από τη βάση δεδομένων που διατηρεί και δημοσιοποιεί η ΕΕ, τουλάχιστον θα καθυστερήσει πολύ να υλοποιηθεί και δεν θα αφορά τις βιομηχανικές και κατασκευαστικές δραστηριότητες..

Σε ότι αφορά την αντιστοίχιση επαγγελματικών τίτλων με την άσκηση δραστηριοτήτων σημειώνουμε στο σημείο αυτό ότι πρέπει να βασίζεται στην Οδηγία 2018/958ΕΕ που ήδη έχει ενσωματωθεί στο εσωτερικό μας δίκαιο. Ειδικότερα για το θέμα αναφερόμαστε στις ακόλουθες προτάσεις της εισήγησης.

3.0 Κατευθύνσεις ρύθμισης της άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού τυπικής Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Οι νομοθετικά ρυθμιζόμενες από τα διάφορα Υπουργεία επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν σε γενικές γραμμές ως εξής:

- Υποχρεωτική υποβολή από μηχανικούς σχεδίων και εκθέσεων στις αρμόδιες αρχές για λογαριασμό ιδιωτών, με σκοπό τη χορήγηση οικοδομικών αδειών και αδειών ίδρυσης και λειτουργίας βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και ορισμένων επιχειρήσεων. Αρμόδια Υπουργεία κυρίως Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης.
- Δυνατότητα μηχανικών ή Εταιρειών στελεχωμένων με διπλωματούχους μηχανικούς, να εγγράφονται σε Μητρώα Μελετητών και Κατασκευαστών προκειμένου να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς μελετών ή/και κατασκευών Δημοσίων Έργων, τα οποία κατηγοριοποιούνται με Ελληνική αντί της Ευρωπαϊκής ορολογίας (CPV) Αρμόδιο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.
- Δυνατότητα μηχανικών να εγγράφονται σε καταλόγους για τη διενέργεια ελέγχων ή επιθεωρήσεων ή πραγματογνωμοσυνών σε κατασκευές, εγκαταστάσεις, υλικά, προϊόντα και εξοπλισμό καθώς και σε αξιολογήσεις επενδύσεων. (Προς τούτο

εκδίδονται κατά καιρούς αποφάσεις διαφόρων Υπουργών), που αντιστοιχούν τις δραστηριότητες αυτές με ειδικότητες διπλ. Μηχανικών ή και Τεχνολόγων Μηχανικών.

Για την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού στις ως άνω επαγγελματικές δραστηριότητες στη χώρα μας, οι προτάσεις που υποβάλλονται αποτελούν προσαρμογή των ρυθμίσεων στις Οδηγίες 2005/36ΕΚ και 2018/958ΕΕ και αντιμετωπίζουν τις στρεβλώσεις του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Οι κατευθύνσεις ρύθμισης έχουν ως ακολούθως:

- Η διαφοροποίηση του επαγγελματικού τίτλου από τον Ακαδημαϊκό για τους ασκούντες ελεύθερο επάγγελμα σε νομοθετικά ρυθμιζόμενες δραστηριότητες και η προσαρμογή της άδειας άσκησης του επαγγέλματος, στις νέες ρυθμίσεις.
- Η χορήγηση διακριτών επαγγελματικών τίτλων ανάλογα με επαγγελματικά προσόντα εκπαίδευσης και πείρας, σύμφωνα με τα δύο διακριτά διεθνώς επίπεδα διπλ. Μηχανικών και Τεχνολόγων Μηχανικών και τα ανάλογα Ευρωπαϊκά επίπεδα προσόντων.
- Η σύνδεση του επαγγελματικού τίτλου με την άδεια άσκησης συγκεκριμένων ή συναφών δραστηριοτήτων, νομοθετικά ρυθμιζόμενων οι οποίες κατηγοριοποιούνται στο κείμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων και σε δύο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ του κειμένου.
- Η αξιολόγηση και η συνακόλουθη πιστοποίηση από το ΤΕΕ, που έχει ήδη δημιουργήσει Φορέα Πιστοποίησης Προσώπων (ΦΠΠ), των επαγγελματικών προσόντων ενδιαφερόμενων να ασκήσουν νομοθετικά ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Η εγγραφή των πιστοποιημένων επαγγελματιών σε Μητρώα του ΤΕΕ, συνοδεύει των επαγγελματιών τους προσόντων.
- Η εφαρμογή του κεφ. ΙΙ ως εναλλακτική επιλογή της εφαρμογής του κεφ. Ι του τίτλου ΙΙΙ της Οδηγίας 2005/36ΕΚ και του ΠΔ 38/2010, που αφορά την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων λόγω πείρας και επικουρικά λόγω εκπαίδευσης, σε δραστηριότητες του Παραρτήματος ΙV της Οδηγίας ,πράγμα που ισοδυναμεί με την συνήθη επαγγελματική προοπτική και απασχόληση του του μεγάλου πλήθους των διπλωματούχων και τεχνολόγων μηχανικών των κλάδων της μεταποίησης και των κατασκευών. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις αυτές η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων αντιστοιχεί με την κατοχή διευθυντικών θέσεων σύμφωνα με την Οδηγία. Πρέπει να επισημανθούν οι επιφυλάξεις μας για τη διατήρηση του γενικού συστήματος αναγνώρισης

επαγγελματικών προσόντων στη βάση και μόνον ακαδημαϊκού γνωστικού αντικειμένου ως κεφάλαιο I της Οδηγίας, αποφοίτων της τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, δηλαδή για τη συνέχιση μιας γνωστής προβληματικής κατάστασης.

- Η απαιτούμενη αλλαγή του θεσμικού πλαισίου του ΤΕΕ, ώστε να ανταποκριθεί στο νέο ρόλο του.
- Η κατάργηση διατάξεων και η τροποποίηση τους ώστε να είναι αποτελεσματικό το νέο πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού της τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης.
- Η ανάγκη ορθολογικών μεταβατικών ρυθμίσεων.

Για την αντιστοίχιση των επαγγελματικών τίτλων διπλωματούχων και τεχνολόγων μηχανικών με νομοθετικά κατοχυρωμένες επαγγελματικές δραστηριότητες στον Ευρωπαϊκό και στον διεθνή χώρο σημειώνονται ορισμένες βασικές διαπιστώσεις, που ελήφθησαν υπόψη στη διατύπωση των κατευθυντήριων προτάσεων μας για τη ρύθμιση του επαγγέλματος του μηχανικού :

- Στην ΕΕ η αντιστοίχιση προκύπτει γενικά από την εφαρμογή του πλαισίου Ευρωπαϊκών προσόντων με επίπεδο 7 για τους διπλ. Μηχανικούς με 5 έτη αξιολογημένης εκπαίδευσης και 6 για τους Τεχνολόγους με 3 έως 4 έτη αξιολογημένης εκπαίδευσης. Όμοια εκπαιδευτική αντιστοίχιση προβλέπεται στα κείμενα της ΙΕΑ που ήδη αναφέρθηκαν, όπου όμως για την αναγνώριση των επαγγελματικών τίτλων απαιτείται και επαγγελματική εμπειρία .Συνοπτικά οι διπλ. Μηχανικοί προορίζονται να απασχολούνται με τη λύση σύνθετων προβλημάτων σε εύρος δραστηριοτήτων των αναγνωρισμένων κλάδων της μηχανικής, να διευθύνουν ομάδες διαφόρων ειδικοτήτων και να αναλαμβάνουν ρίσκα, ενώ οι τεχνολόγοι μηχανικοί προορίζονται να απασχολούνται με τη λύση προβλημάτων σε συγκεκριμένες δραστηριότητες και σύμφωνα με εφαρμοζόμενους κανονισμούς και προδιαγραφές, Παρόμοια είναι η διάκριση των δύο επιπέδων στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Μηχανικών FEANI.
- Με εξαίρεση τους Αρχιτέκτονες σ' όλα τα Κράτη μέλη, τους Πολιτικούς Μηχανικούς σ' αρκετά Κράτη μέλη και ορισμένες λοιπές ειδικότητες σε πολύ όμως μικρό αριθμό Κρατών μελών, δεν συναντάται στη Τράπεζα δεδομένων που έχει δημιουργήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα στα Κράτη μέλη, η αντιστοίχιση μεταξύ των καθιερωμένων βασικών ακαδημαϊκών τίτλων ειδικοτήτων μηχανικών και των εξειδικεύσεων τους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με νομοθετικά ρυθμιζόμενες δραστηριότητες και μάλιστα κατ' αποκλειστικότητα,

όπως τούτο συμβαίνει στη χώρα μας. Αντίθετα σημειώνεται αντιστοιχία σε πολλές περιπτώσεις Κρατών μελών, μεταξύ επαγγελματικών τίτλων όχι κατά ανάγκη ταυτόσημων με τους ακαδημαϊκούς, με συγκεκριμένες δραστηριότητες, στις οποίες έχουν κοινά δικαιώματα άσκησης μηχανικοί της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αναφέρουμε ως παράδειγμα τους Μηχανικούς Βιομηχανίας δύο επιπέδων της τεχνικής ιεραρχίας στην Ιταλία, στους οποίους περιλαμβάνονται οι βιομηχανικές ειδικότητες.

- Στις ΗΠΑ το σύστημα χορήγησης του επαγγελματικού τίτλου Professional Engineer (PE) σε διπλ. Μηχανικούς, είναι πολύ αυστηρό και περιλαμβάνει εξετάσεις σε βασικά πεδία της μηχανικής μετά αξιολογημένες σπουδές επιπέδου τουλάχιστον Bachelor 4 χρόνων, απασχόληση 4 χρόνων για απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και εξετάσεις ανά βασική αναγνωρισμένη ειδικότητα στο αντικείμενο του επαγγελματικού περιγράμματος της, όπως αυτό προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Εθνικό φορέα National Council of Examiners for Engineering and Surveying (NCEES). Πλήν ελάχιστων εξαιρέσεων π.χ Καλιφόρνια δεν υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ του τίτλου των διαφόρων ειδικοτήτων και επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Γίνεται αποδεκτό ότι ο αναλαμβάνων PE εντολή διεύθυνσης για την εκτέλεση μιας επαγγελματικής δραστηριότητας θα πρέπει να εκτελέσει το αντικείμενο στο οποίο έχει την κατάλληλη επάρκεια και θα πρέπει να προσθέσει άλλους PE στην απαιτούμενη Ομάδα για να ανταποκριθεί στο σκοπό και στο αντικείμενο της εντολής.
- Παρόμοιο με τις ΗΠΑ, αλλά ηπιότερο σύστημα ρύθμισης του επαγγέλματος του μηχανικού είναι αυτό του Καναδά, όπου για διπλ. Μηχανικούς εκτός από τη σύγκριση αξιολογημένου ακαδημαϊκού γνωστικού αντικειμένου του ενδιαφερομένου με το απαιτούμενο για την ειδικότητα του σύμφωνα με το εκπαιδευτικό σύστημα στον Καναδά, περιλαμβάνεται πρόγραμμα επαγγελματικών εξετάσεων μετά πρακτική άσκηση 4 χρόνων για τους εξεταζόμενους σε θέματα σχετικά με Κανονισμούς και Προδιαγραφές, τον Κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας και τη νομοθεσία σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση του επαγγέλματος.

Θα αποτελούσε παράλειψη η μη αναφορά σε πολύ χρήσιμες εισηγήσεις και συμπεράσματα σχετικών με το θέμα ημερίδων, που έχουν αρχειοθετηθεί με επιμέλεια και προφανώς κατόπιν αποφάσεων της ΔΕ, από τον διοικητικό μηχανισμό του ΤΕΕ.

Στη σημερινή συγκυρία θεωρούμε ότι η ένταξη του 5^{ου} θέματος στην ΗΔ, εκφράζει τη πολιτική βούληση της ΔΕ και του Προεδρείου της Αντιπροσωπείας να τεθούν οι βάσεις για την μόνιμη λύση ενός πολύ σοβαρού προβλήματος που απασχολεί την κοινωνία, ώστε να εξυπηρετηθούν οι στόχοι και για την αμοιβαία συνεργασία μεταξύ των μηχανικών διαφόρων επιπέδων της τεχνικής ιεραρχίας, που αποτελεί μία απαραίτητη προϋπόθεση για την αναπτυξιακή διαδικασία και για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Ευελπιστούμε ότι οι προτάσεις μας για τις κατευθύνσεις ρύθμισης της άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού στη χώρα μας αποτελούν μια σημαντική συμβολή στις αποφάσεις που καλείται να λάβει για το θέμα η Αντιπροσωπεία.